

คุณภาพข้าวเปลือกของเกษตรกรในโครงการรับจำนำข้าวเปลือก

Quality of Farmer's Paddy in the Paddy Pledge Project

กนกวรรณ เทียงธรรม¹, จวงจันทร์ ดวงพัตรา², และ วันชัย จันทร์ประเสริฐ²

Kanokwan Teingtham¹, Juangjun Duangpatra², and Wanchai Chanprasert²

บทคัดย่อ:

การศึกษา คุณภาพ ข้าวเปลือก ของเกษตรกรใน โครงการรับจำนำข้าวเปลือก ดำเนิน การ โดย การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเกษตรกรผู้ผลิตข้าวในโครงการรับจำนำ และ เก็บ ตัวอย่างข้าวเปลือกที่เข้าร่วมโครงการรับจำนำ ทั้ง แบบประทอนสินค้า และยุ่งฉาง ในปี 2546 /2547 ในจังหวัดนครสวรรค์ เชียงรา ย สุพรรณบุรี ขอนแก่น สุรินทร์ และนครศรีธรรมราช รวม 58 ตัวอย่าง มาตรวจวัดความชื้น และ ตรวจวิเคราะห์คุณภาพ ผลการศึกษาพบว่า ข้าวเปลือกที่เกษตรกร นำมาจำนำแบบประทอนสินค้ามีความชื้น และความบริสุทธิ์ เฉลี่ย 21.25% และ 98.37% ตามลำดับ ส่วน ข้าวเปลือกที่จำนำยุ่งฉางมีความ ชื้น และความบริสุทธิ์ เฉลี่ย 11.21 % และ 99.57 % ตามลำดับ จากการตรวจวิเคราะห์คุณภาพ พบเมล็ดข้าวแดงปนในข้าวเปลือกที่จำนำแบบประทอนสินค้า 0-6.66% เฉลี่ย 0.58% และ พบในข้าวเปลือก ที่จำนำแบบยุ่งฉาง 0-2.41 % เฉลี่ย 0.04 % จากข้อมูลการสัมภาษณ์เกษตรกรพบว่า สาเหตุการปนเปื้อน เมล็ดข้าวแดงนั้น อาจ เนื่อง มา จาก เกษตรกร ใช้เมล็ดพันธุ์ คุณภาพ ต่ำ เป็นเมล็ดพันธุ์ที่เกษตรกรเก็บพันธุ์ไว้ใช้เอง และเมล็ดพันธุ์ที่ซื้อจากพ่อค้าเมล็ดพันธุ์ข้าว

คำสำคัญ: ข้าวเปลือก, ข้าวแดง, ความชื้น, โครงการรับจำนำข้าวเปลือก

ABSTRACT

This study was conducted to evaluate the quality of farmer's paddy in the Paddy Pledge Project. Farmers in Nakhon Sawan, Chiang Rai, Suphan Buri, Khon Kaen, Surin, and Nakhon Si Thammarat provinces were in-depth interviewed for the rice production. Fifty-eight samples of paddy submitted through the warehouse receipt and the barn in the Paddy Pledge Project in 2003/2004 were collected and determined for grain moisture content and grain quality. Results found that the moisture content and physical purity of the paddy submitted via the warehouse receipt were 21.25% and 0.83%, respectively, whereas those of the paddy submitted to the barn were 11.21% and 99.57%, respectively. Result from the quality analysis found that red rice percentage (weedy rice contamination) in the warehouse receipt and the barn was 0.58 (0-6.66) and 0.04 (0-2.41) respectively. This contamination of red rice which was considered as noxious weed seed might be due to the use of low quality seed (uncertified seed handled by farmers or purchased from local merchants).

Key words: paddy, red rice, moisture content, the Paddy Pledge Project

¹ภาควิชาพืชไร่นา คณะเกษตร กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม 73140

²ภาควิชาพืชไร่นา คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

¹Department of Agronomy, Faculty of Agriculture at Kamphaeng Saen, Kasetsart University, Kamphaeng Saen, Nakhon Patom 73140

²Department of Agronomy, Faculty of Agriculture, Kasetsart University, Chatuchuk, Bangkok 10900

Corresponding author: agrknw@ku.ac.th

